

103. Teremtényi alázattal leborulok előtted

A 143. számú éneket imádkozva énekeljük:

Előtted, Jézusom, leborulok,

Féktelen bűnös én, hozzád bújok.

Ó kérlek, hogy nekem malasztot adj,

Hisz te a bűnöshöz irgalmas vagy.

Miután az Úr Jézus befejezte tanítványaival az utolsó vacsorát, elimádkozták a **hálaadó zsoltárt**. Ez a 112-117. számú zsoltárok közül lehetett valamelyik. Mindegyik ugyanis Hallelujah-val, a hálaadás szavával kezdődik, mert ez a szó azt jelenti: *Adjatok hálát az Úrnak!* Most mi is indítsuk fel magunkban a hálát az Eucharisziáért, azért, mert Jézus önmagát ajándékozta nekünk a kenyér és a bor színe alatt!

I. Boruljunk le a Mennyei Atya színe előtt!

1) Válasszuk ki ma a 114. zsoltárt, s ennek elimádkozásával **indítsuk fel** magunkban a **hálaadást**, hogy átéljük azt a hangulatot, amely Jézus emberi lelkét betölthette: *Szeretem az Urat, mert meghallgatta esdeklő szavamat, hozzám fordította a fülét, amikor segítségül hívtam a nehéz napokban* (Zsolt 114,1.2).

Bár ezekkel a szavakkal a Zsoltáros saját gyötrelme miatt könyörgött, ma mégis úgy imádkozzuk ezt a zsoltárt, mint Jézus imáját, hiszen Ő is joggal mondhatta: *A halál kötelékei körülfontak engem, és elértek az alvilág csapdái. Gyötrelmem és fájdalom várt rám mindenütt, az Úr nevét kiáltottam akkor: „Uram, mentsd meg az életem!” Igazságos az Úr és jóságos, irgalmas hozzánk a mi Istenünk! Oltalmába fogadja a gyöngét; nyomorult voltam, de Ő fölemelt. Lelkem, nyugodj meg újra, mert az Úr jót tett veled. Megmentette az életemet a haláltól, szememet a könnyhullatástól és lábamat az elbukástól. Az Úr előtt járhatok az élők földjén* (Zsolt 114,3.9).

Az apostolok nem értették a jézusi jövendölést, hogy tudniillik *Neki Jeruzsálembre kell mennie, ahol sokat kell szenvednie a nép vezetőitől, halálra ítélik, de harmadnapra feltámad* (Mt 16,21). Nem értették a feltámadás szó értelmét, hiszen nem volt rá megfelelő fogalmuk. Azt, hogy Jézus feltámasztotta Jairus lányát (Lk 8,54), a naimi ifjút (Lk 7,15) és Lázárt (Jn 11,44) még csak-csak elfogadták, hiszen isteni erejével ezt megtehetette. De nem értették, hogy Ő hogyan támad fel. Ki támasztja fel Őt? De azért jó volt imádkozni a zsoltárt, amely végül is a halálból való kimenekedés lehetőségét jelzi, hiszen *Isten oltalmába fogadja a gyöngét, felemeli, megmenti az életét a haláltól, és örökre az Úr színe előtt járhat*.

2) János az evangéliumában megjegyzi: *Sötét éjszaka volt* (Jn 13,30). Az ember nem lát a sötétségben. Számunkra olyan természetes a villanylámpa világossága. Jézus és a tanítványok mécseseknek apró lángjainál fogyasztották el a vacsorát, azután kiérve a Getszemáni kert felé vezető útra, még inkább a sötétség vette őket körül. Jézus maga is mondja: *Ez a sötétség órája, ez a ti órátok* (Lk 22,53).

3) Amikor azután megérkeztek a Getszemáni kertbe, *Jézus letérdelt*. Az apostolainak meghagyta: *Üljetek le! Várjatok itt és virrasszatok velem!* (Mt 26,36.38). Szent Márk evangélista megjegyzi: nemcsak letérdelt, hanem *a földre leborulva imádkozott* (Mk 14,35).

Ma vágyódjunk arra, hogy ezt a leborulást mi is Jézussal együtt élhessük át: leborulni a mennyei Atya színe előtt, Aki itt jelen van. Mi – mint Jézus titokzatos Testének tagjai – Vele együtt forduljunk a Mennyei Atyánkhoz! Próbáljuk átélni azokat az érzéseket, amelyeket Ő ott, a Getszemáni kertben elszenvedett!

Márk feljegyezte, hogy Jézus hogyan kezdte az imáját: *Abba, Atyám!* (Mk 14,36) – szólította meg. Jézus a héber szót használja: *Abba!* Ez olyan gyengéd megszólítás, ahogyan csak egy gyermek tudja megszólítani az édesapját. Körülbelül ez az értelme: *Atyácskám!*

Teljes bizalommal így folytatja: *Te mindent megtehetsz.* A gyermeki leborulásnak ez a belső indító motívuma: Ahhoz az Atyácskámhoz szólok, Aki tud nekem segíteni. Jézus folytatta: *Vedd el tőlem ezt a kelyhet!* Milyen természetes kérés! Keserű a szenvedés! A gyermek is kéri: ne kelljen azt a keserű orvosságot elfogyasztania. Ez a gyermek joga.

– A gyermek azonban a maga szeretetével meghajlik édesapja akarata előtt, és azt mondja, amit Jézus is kifejezett: *De ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogyan te!* (Mk 14,36)

– A teremtménynek, Isten gyermekének ez a magatartása: Meghajol a teremtő Isten, a mennyei Atya akarata előtt.

– A Fiúnak is ez volt a stílusa, leborult mennyei Atyja előtt. Maga vallja meg: *Az én eledelem az, hogy teljesítsem annak akaratát, aki küldött engem* (Jn 4,34).

4.) Amikor ezt az *Isten előtti leborulás imáját* tanulmányozzuk, akkor meg kell állapítanunk, hogy ez az ima **elsősorban a szeretetnek a kifejezése.** Ebben az imában szeretjük azt az Atyácskát, Akihez teljes bizalommal szólunk. Próbáljuk most mi is felindítani a szívünkben ezt a szeretetet! Menjünk el Vele együtt a Getszemáni kertbe, s mint az Ő tanítványai, **szeressük mi is** az Ő lelkületével, **az Ő szent Lelkével azt a mennyei Atyát, Akihez száll az imánk!**

Ha hittel elfogadjuk azt a tanítást, hogy Krisztus titokzatos Testének tagjai vagyunk, akkor engedjük, hogy szeretetből **magá Jézus mondja ki bennünk** az Ő Getszemáni imáját itt és most: *Atyácskám!* Ugyanis mi, emberek azért szólíthatjuk Istent Mennyei Atyánknak,

– mert Krisztuséi vagyunk,

– mert Krisztus él bennünk,

– mert Krisztus szólítja általunk a Mennyei Atyát,

– mert Krisztus a mi szívünkkel szereti a Mennyei Atyát.

– mert Krisztus mondja ki bennünk is a „legyen”-t: *Legyen meg a Te akaratod!* (Mt 6,10). *Ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem ahogyan te!* (Mt 26,39).

Akkor most megtanulhatjuk, hogy **imádságunk** nemcsak a mi szeretetünk kifejezése, hanem **Isten szeretetének az elfogadása, illetve befogadása is.**

Jézus még a Getszemáni kerti halálfélelmében is Isten akaratát helyezte a saját kérése elé. Ez a jó imastílus: **Istent helyezni magunk elé!**

– Lelkileg nyíljunk meg arra, hogy Isten szeret bennünket! „Az imádságban sem én vagyok a fontos, hanem Ő!”

– Nyíljunk meg arra a gondolatra is, hogy Isten jobban szeret minket, mint ahogyan azt mi el tudjuk képzelni! Isten egészen be akar tölteni minket a Szeretetével! Jézus ezért mondja: *Aki teljesíti a mennyei Atyám akaratát, az nekem mind testvérem, nővérem és anyám* (Mt 12,50). Micsoda szerető isteni gondolat: ha szeretjük Őt és szeretetből *teljesítjük akaratát*, akkor *Krisztus testvérei* és Vele együtt Isten gyermekei lehetünk.

– Ó, mennyire szeretnénk megnyílni erre az isteni Szeretetre – amely belénk akar áradni –, hogy megélhessük Isten jelenlétét: „Te itt vagy!”

Amikor leborulunk Isten színe előtt, akkor teremtményi alázattal megélhetjük: „Uram, Te itt vagy!” Akkor ez az imastílus: – „Én itt vagyok leborulva Előtted!”, illetve: „Te itt vagy, mert lehajoltál hozzám!” – egy mélyebb imaélményhez, egy mélyebb összeszedettséghez vezet el bennünket: teremtményi mivoltunk (vagyis értelmünk, akaratunk, képzelőerőnk) egyetlen gondolatra összpontosít: Isten jelenlétére. **Ez az Istenre irányulás pedig már imádság, hiszen szeretettel fordultunk Istenhez!** De még inkább azért ima, **mert Isten szeretettel fordul hozzánk.**

5.) Amikor mi is kérjük Jézust: *Taníts meg minket imádkozni!* (Lk 11,1), ezzel azt is megvalljuk, hogy **Tőle mi is megtanulhatunk imádkozni!**

Kérdezzük meg most Tőle: mi a módja, mi a technikája az imának? **Jézus** – akár amikor az apostoli útjai folyamán felment a hegyre, és ott egész éjszakán át imádkozott, akár a Getszemáni kertben imádkozik – **az ima módjául Azzal az Istennel való kontaktust, kapcsolatot tanítja, Aki előbb szeretett minket** (1 Jn 4,19).

Amikor tehát Jézus tanítása alapján így szólítjuk meg: *Mi Atyánk* (Mt 6,9), *Atyánk!* (Lk 11,2), akkor ezzel elismerjük, hogy Ő előbb volt, mint mi, és hogy Ő öröktől fogva Atyánk. Elismerjük, hogy Ő a nagyobb, és szeretete minket megelőző szeretet.

Benne van Istennek ez a gondolata is: „Akarom, legyél!” Mint ahogyan a szülők szeretetből vállalják jövődő gyermekük életének megfogamzását, Isten szeretetében a mi életünket *már a világ teremtése előtt* elgondolta, sőt *szeretett Fiában kiválasztott és meghívott a szentek közé* (vö. Kol 1,12.13).

6.) Amikor gyermek születik a világra, önkéntelenül felsír, az édesanyja után kívánczik. Ilyen gyermeki lélekkel mondogassuk a Zsoltáros szavait: *Légy közel lelkemhez, szabadíts meg engem!* (Zsolt 68,19). „Közelíts hozzám még jobban, Atyám!”

Jézus is a megszabadulásáért imádkozott, bár hozzátette: *Ne az én akaratom legyen, hanem a Tied!* (Mk 14,36). De azért szüntelenül igényelte, hogy Isten-Atyja *közel legyen* a lelkéhez, hiszen az Ő akaratára mondta ki az „Igen”-t. A Mennyei Atya akarata éltette Jézus emberi lelkét, amellyel a nagypénteki küzdelmet vívta a Gonoszság ellen a mi gonoszságaink, bűneink miatt, amikor annyira szüksége volt a mennyei Atyára. Még a kereszten is így imádkozott: *Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet* (Lk 23,46). A Zsoltáros csak úgy merete mondani Istennek: *Uram, kezedbe ajánlom lelkemet* (Zsolt 30,6). Jézus azonban nem a kereszten imádkozta először így a Zsoltárosnak ezen szavait az Ő Atyjához, hiszen Istent eddig is mindig Atyjának szólította.

Mi is elmondhatjuk: „Jaj, de jó, hogy ilyen közel vagy, hogy a tenyeredbe vettél, hogy a tenyereden hordozod az életemet!” Amikor azt igényeljük: *„Légy közel a lelkemhez!”*, mi más ez, ha nem az Ő jelenlétének igénylése, a még bensőségesebb jelenlét, a legintimebb kapcsolat utáni vágy.

Amikor sötét van, az ember nem látja a másikat, bár tudja, hogy társa közel van. Nem lehet csodálkozni, ha a fájdalom órájában a lélek felkiált: „Ne távozz el tőlem, Atyám!” A gyermek is igényli szülője közelségét. Kéri: „Ne hagyj itt a sötétben!” Próbáljuk Jézussal együtt megfogalmazni ezt a kívánságunkat: „Ne távozz el tőlem, Atyám!” **A legnagyobb gyötrelmem az Istentől való elhagyatottság élménye!** (P. Hunya Dániel SJ). Nem csoda, ha Jézus is így fogalmazott a kereszten: *Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?* (Mt 27,46).

Ha ott, a kínszenvedés idején Jézus a mi bűneinkért szenvedett – azaz mi is ott voltunk a szenvedésében –, akkor nemde a mi hűségünk és szeretetünk megvigasztalja Őt? Hiszen abban a kínszenvedésben az Őt szerető lelkek is ott voltak a vigasztalására. Most és itt ajánlgassuk a szeretetünket és a hűségünket Jézusnak vigasztalásul: „*Vigasztalódjál, vigasztalódjál, én Jézusom!*”

7.) **Jézus legnagyobb erőforrása** azonban abban a kínos szenvedésben mégiscsak **a mennyei Atya volt.** Óhozzá szólt szava, ahogyan a Zsoltáros által már megfogalmazta: *Hallgasd meg, Uram, imádságomat, Te hűséges vagy, figyelj könyörgő szavamra, igazságos vagy, hallgass meg engem! Ne szállj perbe szolgálóddal, színed előtt egy élő sem mondható igaznak* (Zsolt 142,1.2).

Ezzel a kifejezéssel: *Ne szállj perbe* – Jézus azt kéri: „Ne menj ítéletre a te szolgálóddal! Nem a perlekedés, a pertartás ideje ez, amikor, Atyám, számon kéred az én titokzatos testem tagjainak a bűneit. Ez az amnesztia ideje, a megbocsátás, az irgalom órája. *Te igazságos Isten vagy, hallgass meg engem!* Légy irgalmas, hiszen színed előtt, a Te isteni jelenlétben *egyetlen élő sem mondható igaznak!*”

Itt van a jézusi megváltás imája, amikor esdekel, könyörög, kérlel, esedezik azokért, akik nem igazak, nem szentek, akik nem méltók arra, hogy a szent Isten jelenlétében megállhassanak. Ó, de sokat is harcolt értünk ez az áldott Jézus! Ó micsoda nagyszerű Ügyvédünk Ő, Aki helyettünk védelmezi a mi ügyünket, amelyet már elveszettnek láttunk. Hiszen aki nem méltó arra, hogy Isten jelenlétében éljen, az a kárhozat fia! Ott joggal mondhatná az ember: *Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?* Pedig az igazat megvallva ott ezt kellene mondani: „Istenem, Istenem, miért hagytalak el oktalanul én, a bűnös ember Téged?”

Megváltó Jézusunk szenvedése és mindhalálig való engedelmissége reményt ad nekünk: **Isten-Atyánk nem enged elveszni bennünket**, tékozló gyermekeit! A Zsoltárossal mi is mondhatjuk már: *Felém fordulsz és megvigasztalsz* (Zsolt 70,21). Ó, Jézusnak ez az emberfeletti szenvedése, erőfeletti kínládása micsoda vigasztalás nekünk, embernek!

8.) Milyen öröm, amikor kimondhatjuk a Zsoltáros szavával: „*Ajkam örvendezik, amikor Neked énekel, és lelkem, amelyet megváltottál* (Zsolt 70,23), Mennyei Atyám, a Te egyszülött Fiaid drága vére árán!”

Ez az örömünk azonban sokba került Jézusnak! A mi megigazulásunkért magára vette minden igaztalan dolgunkat, bűneinket, Isten elleni sértéseinket. Hogy mennyire nem lehetett Neki könnyű, azt a 30. zsoltárból tudhatjuk meg. Hiszen *mindazt, amit megírtak, azt Krisztus miatt írták meg* (vö. Róm 15,4). **Az ószövetségi Szentírás Krisztushoz vezet bennünket**, Krisztus lelkületének a megismerésére segít. Hogy Krisztus ténylegesen imádkozta ezt a zsoltárt – és éppen a kereszten –, abból is tudjuk, hogy ebben a zsoltárban szerepel az előbb már idézett mondat: *Uram, kezedbe ajánlom lelkemet!*

II. Az Úr meghallgatja az ember bizakodó szavát

Jézus, a Boldogságos Szűz Mária, Szent József, meg a többiek mind-mind kívülről megtanulták ezeket az imádságokat, és így újra és újra minden élethelyzetükben, akár halálos veszedelmükben is tudták imádkozni. Eredetileg az üldözött ember bizakodó imádságáról van szó ebben a zsoltárban. A gyötrelmemben az ég felé forduló **bizalom** végül is **azáltal kapja meg a kibontakozást**, hogy az Úr meghallgatja az üldözött ember

bizakodó szavát!

Érdemes **Jézussal mondogatnunk** Mennyei Atyánknak a Zsoltáros szavait:

Te vagy, Uram, én reményem, ne hagyj soha szégyent érnem. Igazságodban szabadíts meg engem! Fordítsd felém füledet, siess, Uram, ments meg engem! Te légy oltalmazó kősziklám és megerősített házam, hogy megszabadíts engem. Erősségem és menedékem valóban Te vagy, neved miatt vezess és irányíts engem.

Atyám, kezembe ajánlom lelkemet. Megváltottál engem, hűséges Istenem. Ujjongok és örvendezem jószágod miatt, mert tekintetre méltattad alázatosságomat. Milyen nagy a jószágod, Uram, amelyet a Téged félőknek tartogatsz, amelyet azoknak készítettél, akik Benned bíznak minden ember szeme láttára.

Arcod védő árnyékában rejtet el őket az emberek zaklatása elől. Sátorodban adsz nekik biztos helyet a gonosz nyelvektől távol. Legyen áldott az Úr, Aki csodás szeretettel véd meg erős városában.

Én pedig ijedtemben már azt mondtam: „Szemed elől elvetted engem!” De Te meghallgattad könyörgő szavamat, amikor Hozzá kiáltottam! (Zsolt 30,1.23).

1.) Jézusnak mint embernek is voltak tapasztalatai isteni Atyja jószágáról. De a kinyilatkoztatásból, vagyis az ószövetségi Szentírás tanításából Ő is mindig erőt kapott. Az, hogy Ő hűséges tudott lenni mindhalálig, ezeknek az isteni üzeneteknek, ezeknek a sugallt tanításoknak is köszönhető. Jézus emberileg is tudta: **Isten hűséges, lehet rá építeni!** Ki tudja szabadítani az embert a halál gyötrelméből is.

Biztos, hogy az Ő számára is felemelő volt a zsoltár befejezése: *Szeressétek az Urat, ti, összes szentjei, a hűségeseket megvédi az Úr, de bőven megfizet a gőgösöknek. Legyetek bátrak, és erősödjék szívetek, mind, akik az Úrban reménykedtek! (Zsolt 30,24.25).*

2.) A győzelem örömét Jézus megosztja az összes szentekkel.

Az Ő gyötrelmében – amikor *elhomályosult Előtte a nap fénye*, sőt amikor abban a nagypénteki déli időben *az egész földet sötétség borította be*, – tudta, hogy ez csak a Mennyei Atya arcának védő árnyéka, amelyben *elrejt bennünket az emberek zaklatása elől*.

Amikor eltemették a sírba, akkor Ő tudta: *sátorában ad neki a Mennyei Atya biztos helyet a gonosz nyelvektől távol*.

Amikor az üldöztetést szenvedő Zsoltáros ijedten így imádkozott: *Szemed elől elvetted engem*, vagyis amikor nem érezte Isten jelenlétét, Isten közelségét, akkor Jézus tudta, hogy mi lesz ennek a gyötrelmenek a kibontakozása: Isten, a mi Atyánk, Atyácskánk *meghallgatja könyörgő szavunkat, amikor Hozzá kiáltunk*.

A keresztény ember, aki Jézussal együtt szenved, nem reménytelenül szenved. **Tudja, hogy szenvedésének Isten tervében mindig van kibontakozása!** Tudja, hogy szenvedésében Jézus az Ő *összes szentjére* is gondolt. Reánk is gondolt, minket is meghívott szentjei közé. Isten-Atyánk *arra méltatott, hogy a szentek között legyen a helyünk: Kiragadott a sötétségből, és áthelyezett szeretett Fia csodálatos országának dicsőségébe, ragyogásába* (Kol 1,13), ahogyan Szent Pál tanítja. Persze hogy fáj a szenvedés Jézusnak is, és fáj a tanítványainak is. De minden gyötrelmünkben ott van a biztonságérzet, hogy **ezek csak szülési fájdalmak, amelyek után megszületik a krisztusi új ember, az Istenfia-ember, akit a Mennyei Atyácska szeret!** Persze hogy ezért buzdít bennünket is Jézus a zsoltár szavával: *Szeressétek az Urat, ti, összes szentjei! A hűségeseket megvédi az Úr!* (Zsolt 30,24).

Péter apostol is hasonló élményről ad tanítást: *Ért hozzá az Úr, hogy kiragadjon az igazakat a megpróbáltatásokból* (2 Pét 2,9).

3.) Ma tanuljuk meg Jézustól: hogy Isten, a mi Mennyei Atyánk

- bármekkora is a szenvedés, bármekkora a sötétség, lát bennünket,
- jelen van az életünkben,
- szeretetével körülvesz,
- meghallgatja a Hozzá kiáltó szavunkat,
- megerősíti a szívünket,
- betölti a reményünket.

Ha keresztül is kell mennünk *a halál sötét völgyén, akkor sem félünk, mert az Úr velünk van*, és a halál sötét völgye után *tágas útra*, a mennyei ragyogás, az Isten-közelség megtapasztalásának fényességébe, **a győzelembe vezet!**

Ez a szeretet isteni stílusa. Ha megpróbáltatást ad is, ki is ment belőle. Ha Krisztus miatt *tűzbe vetnek, vízbe vetnek, fejükön emberek taposnak*, ha Krisztus miatt keresztre feszítenek, Isten akkor is kiment minket a megpróbáltatásokból.

A Húsvétvasárnapon feltámadt Jézus a bizonyíték erre a szabadító szeretetre!